

Entrevista

“A Sud-àfrica es manté un nucli de dominació blanca”

Mosibudi Mongena

Diputat i president del partit Azapo, hereu del moviment de Steve Biko

HELENA OLGINA LAMICO

—Durant la transició sud-africana vosaltres us vau oposar al model oficial i no vau donar suport a la Constitució. Quinze anys després encara us trobeu en aquesta posició?

—La història ens ha demostrat que aquella decisió va ser correcta i que la transició va ser el resultat d'un pacte secret entre elits diverses. El resultat és que per a la majoria de la població la vida material no ha canviat amb la democràcia, i les polítiques de compensació econòmica només han beneficiat aquesta petita elit negra sense canviar l'estructura econòmica del país.

—Llavors, defenseu que aquesta transició va ser un acord en què els negres obtenien el poder polític i els blancs mantenien l'econòmic?

—És que va ser exactament així. I això ho paga la gent que viu en la misèria més absoluta. Sense feina, en

barraques, amb serveis bàsics insuficients o inexistent. Perquè el nucli de la dominació blanca, la dominació econòmica, que és la que genera la desigualtat actual, s'ha mantingut igual. Aquí pots veure l'extrema pobresa al costat de l'extrema riquesa en barris quasi exclusius de blancs. Sense un canvi profund en l'economia del país mai no podrem considerar l'*apartheid* enterrat definitivament.

—Quina solució hi ha? Creieu que els blancs se n'han d'anar?

—No creiem que s'hagi de fer fora ningú. Tenim blancs que ja són aquí des de fa moltes generacions. On se n'haurien d'anar? Cal resoldre les enormes desigualtats socials del país. Per fer-ho, és imprescindible de distribuir de la terra, tornar-la als amos originals i resoldre el problema d'espai per al nostre poble. Sense això no hi ha res a fer. Després s'haurien de prendre mesures per menar l'economia cap a una transformació socialista.

—Vosaltres proveïeu de l'herència de Steve Biko. Trenta anys després d'haver estat assassinat, què se'n manté vigent, del seu pensament?

—Moltes coses de les que va dir Steve Biko encara són vigents. I queda molt camí per fer realitat la societat que ell va somiar, que bàsicament era una societat oberta on ningú no fos jutjat pel color de la pell.

—Biko va reflexionar molt sobre la dominació psicològica que patien els negres. Creieu que s'ha superat?

—Lamentablement, no. Els negres continuem dominats psicològicament. Només cal veure, per posar-ne un exemple, la situació actual a les universitats: hi ha un predomini total dels valors blancs, de la cultura blanca i del seu pensament. I una majoria de professors i estudiants negres és incapaç de rebel·lar-se contra això.

—Si vint anys de lluita antiapartheid no han servit per a alliberar la psicologia negra, què fa falta?

—Doncs tenir un domini real de l'economia, controlar els mitjans de comunicació propis i tenir una presència més activa en la vida cultural. Ser capaços de tenir una influència decisiva en la construcció d'una cultura que, ara com ara, es totalment blanca.

*Joan Canela
Johannesburg (Sud-àfrica)*